

LEADERs4greenGEN NEWSLETTER

Câștigătorii Apelului de proiecte pentru bune practici și cercetare avansează cu implementarea proiectelor lor

Daniel Tentiuc organizează în satul Teleșeu (r. Orhei) un studiu aplicat și pilotarea unui concurs local pentru gospodării mai reziliente la schimbările climatice

Seceta, căldura și ploile intense lovesc tot mai des gospodăriile rurale, iar unele obiceiuri (curte complet curățată, sol descoperit) agravează situația. Studiul vrea să redefinească, împreună cu localnicii, ce înseamnă o gospodărie cu adevărat îngrijită.

Acțiunea 3.2.8 din Programul de economie verde și circulară (HG 495/2024) cere, abia pentru 2028, un concurs național pentru gospodării exemplare. Teleșeu livrează acum, cu doi ani înainte, un model testat — regulament, criterii, punctaj, bugete — care urmărește apa, energia, solul, biodiversitatea și distribuția echitabilă a muncii, cu atenție pentru femei, vârstnici și familii vulnerabile. Rezultat: un pachet replicabil, cu șansa de a deveni chiar mecanismul oficial al Guvernului.

Doina Pantaz, directoarea GAL Trei Coline, a inițiat proiectul GALaxia Verde

GALaxia Verde vizează împădurirea participativă și o guvernare echilibrată de gen a resurselor naturale, și pune accent pe faptul că deciziile privind alocarea terenului și plantările implică în mod egal femeile și bărbații din comunități. Proiectul este implementat în cele 21 de localități membre din raioanele Rezina, Șoldănești și Telenești.

Activitatea de teren cuprinde identificarea și alocarea fâșiilor de teren pentru plantare, o analiză pedologică realizată de un expert silvicultor și pedolog, elaborarea unui ghid-regulament de plantare și organizarea unui calendar comun de campanii de plantare în toate cele 21 de localități. Un element central este colectarea și analiza datelor dezagregate pe gen privind participarea la procesul de luare a deciziilor.

4 bursieri și-au început Programul de practică

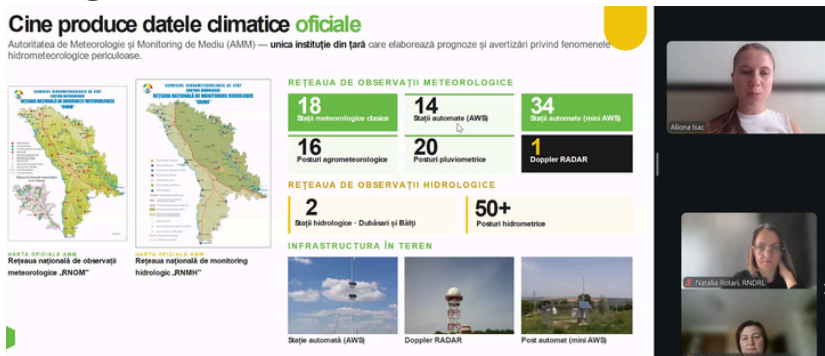
Au fost selectați cei patru bursieri ai Programului Fellowship 2026, care își vor desfășura stagiile de practică în instituțiile-gazdă selectate.

- Eleonora Lisnic merge la Congresul Autorităților Publice Locale, unde va documenta bune practici de adaptare climatică din 5 localități și le va transforma în materiale de comunicare cu perspectivă de gen.
- Iulia Iurcenco își desfășoară practica la A.O. EcoVisio, cercetând gradul de pregătire al sectorului HoReCa din Moldova pentru tranziția către modele circulare, cu un instrument-pilot original de evaluare a circularității.

- Nicoleta Roman va dezvolta instrumente pentru integrarea economiei verzi în activitatea IMM-urilor, în cadrul Centrului Municipal pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (CMDA).
- Stanislav Cebotari se alătură A.O. Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI, contribuind la monitorizarea politicilor publice de mediu, cu accent pe integrarea dimensiunii de gen în mun. Bălți.

Patru povești diferite, aceeași miză: transformarea competențelor individuale în soluții aplicate pentru comunități mai reziliente climatic și mai echitabile.

Am inițiat Programul de formare CoP

Pe 13 august am lansat Programul de formare a Comunității de Practicieni (CoP) pentru climă și gen din Moldova. În cadrul acestuia vom organiza 11 webinare și 6 ateliere tematice care vor cuprinde subiecte variate: de la diagnosticul local al vulnerabilității climatice, analiza de gen, la politici climatice și corelarea cu procesul de integrare europeană, soluții verzi și economie circulară.

Traseul de învățare combină 11 webinarii și 6 ateliere tematice, structurate progresiv: de la diagnosticul local al vulnerabilității climatice, analiza de gen și soluțiile bazate pe natură (august–septembrie 2026), la politici publice climatice și corelarea cu procesul de integrare europeană, soluții digitale verzi și economie circulară. Urmează un bloc dedicat integrării dimensiunii de gen în planificare, monitorizare și bugetare — inclusiv exemple aplicative de bugetare sensibilă la gen din experiența unor autorități locale — consolidat printr-o sesiune liberă de bilanț și schimb de experiențe între membri.

În 2027, programul avansează spre mobilizarea resurselor (elaborarea proiectelor în domeniul climei și egalității de gen, accesare granturi, parteneriate), guvernanta participativă și consultare comunitară incluzivă, pentru a se încheia cu un modul despre leadership feminin în acțiunea climatică, comunicare și advocacy, culminând cu o simulare practică de negociere pe o temă locală reală. Parcursul este marcat de două Forumuri naționale (decembrie 2026 și octombrie 2027) și se încheie cu un bilanț anual, în care fiecare membru își va defini rolul viitor în comunitate: *participant, formator, mentor sau autor de resurse*.

Proiectul LEADER4greenGEN, implementat de Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală LEADER (RNDRL) în parteneriat cu Institutul Național de Administrație și Management Public (INAMP), ca parte a proiectului „Comunități reziliente prin abilitarea femeilor – Faza II”, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), cu sprijin financiar din partea Suediei și Norvegiei.